

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԻՋԱՆՅԿՅԱԼ ՀԱՇՎՏԵՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5, հեռ. (+374 10) 59 22 59, էլ. փոստ
unibank@unibank.am

Էական փաստերը և տեղեկությունները ներառող հաշվետվություն թիվ 2, 26 հուլիսի 2016

Արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս
 Արժեթղթերի քանակը՝ 132,373,818 հատ
 Արժեթղթերի դասը՝ արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմս
 Արժեթղթերի քանակը՝ 32,010,000 հատ
 Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ 100 ՀՀ դրամ
 Ստորագրող անձինք՝

Ձաքար Բոյաջյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ - ռիսկերի կառավարման տնօրեն		26.07.16թ
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն - Գլխավոր հաշվապահ		26.07.16թ
Դավիթ Պետրոսյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն		26.07.16թ
Մեսրոպ Հակոբյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի գծով տնօրեն		26.07.16թ
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն		26.07.16թ

Գուրգեն Ղուկասյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն		26.07.16թ
/ Վարդան Աթայան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն		26.07.16թ

Վարդան Աթայան

/ Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին
« 30 » ՀՈՒՆԻՍ 2016թ.

ՅՈՒՆԵՍԿՈ ԲԲԸ Հ.Հ. ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

		Մանրագրային բյուջեներ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա-շրջան 01.04.16_30.06.16	Հաշվառու ժամանակա-շրջան 01.01.16_30.06.16	Նախորդող ֆինանսական տարվա իստորիկի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա- շրջան (ստուգված) 01.04.15_30.06.15	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.15_30.06.15 (ստուգված)
ԱՊՎԱՆՈՒՄԸ						
	Տեղադրված և նմանատիպ կազմակերպություններ	3	4,382,222 (3,171,237)	9,154,340 (6,500,807)	4,593,893 (3,512,768)	9,482,696 (6,841,466)
	Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ կազմակերպություններ		1,210,985	2,653,533	1,081,125	2,641,230
	Կտրված և այլ վճարների տեսքով կազմակերպություններ	4	991,971 (69,508)	1,851,462 (140,109)	489,941 (69,031)	877,074 (129,418)
	Կտրված և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	922,463	1,711,353	420,911	747,656
	Ստացված գումար կտրված և այլ վճարներ					
	Եկամուտ չափարարիներին					
	Ջուտ կազմակերպությունների գործառնություններին	5	123,358	236,551	154,561	385,177
	Այլ գործառնական կազմակերպություններ	6	230,747	493,129	203,440	412,015
	Գործառնական կազմակերպություններ		2,487,553	5,094,566	1,860,037	4,186,078
	Ջուտ մասնաճանաչումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(429,688)	(1,263,653)	(91,761)	(229,136)
	Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(777,092)	(1,523,106)	(777,223)	(1,562,133)
	Այլ գործառնական ծախսեր	9	(852,439)	(1,596,598)	(760,985)	(1,473,906)
	Վերահսկվող միավորներում ներդրումներին գումար չափարարիներին	10			824	824
	Ընդամենը		428,334	711,209	230,892	921,727
	Ընդամենը (գործառնական)	11	(69,951)	(140,959)	(116,618)	(243,358)
	Ընդամենը (վնաս) հարկումից հետո		358,383	570,250	114,274	678,369
	Մեկ բանկում ընդամենը բաժին ընկնող բազային շահույթ	12				
	Մեկ բանկում ընդամենը բաժին ընկնող նույնացված շահույթ	12				
	Ժամանակաշրջանի գումար չափարար					
	Այլ բանկում					
	Մար. կազմակերպության բանկում					
	Չվերահսկվող բանկում					

ՎԱՐԴԱՆ ԱԹԻՍՅԱՆ
ԳՈՂՎԱՐ ԳՐՎՈՐՈՒՄԱՆ

(Handwritten signature in blue ink)

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
« 30 » ՅՈՒՆԻՍ 2016թ.

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ Հ.Հ. ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53.
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 01.01.16_30.06.16	Նախորդ ժամանակաշրջան 01.01.15_30.06.15
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործարանությունների վերահաշվարկից		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	384,242	(426,294)
Դրամական հոսքերի ներգաղթում		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	(76,848)	85,259
Այլ համապարփակ եկամտաի գծով շահութահարկ	307,393	(341,035)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	877,643	337,334
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Այլ բժևում		
Մաքր կազմափոխության բաժնեմաս		
Չվերահաշվարկվող բաժնեմաս		

Բանկի վարչության նախագահ
(գրքարկի անօրեն)

ՎԱՐՉԱՆ ԱԹԱՅԱՆ
ԳՈՂԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

(Handwritten signatures in blue ink)

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

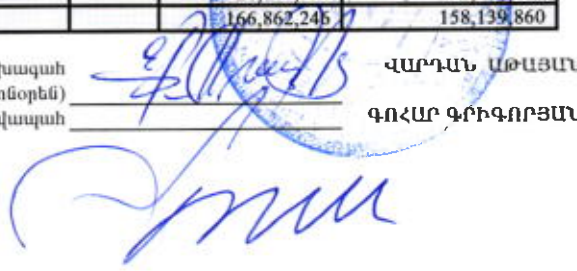
ֆինանսական վիճակի մասին
« 30 » ՀՈՒՆԻՍ 2016թ.

ՁՈՒՆԻԲԱՆԿ ԲԲԸ ՀՀ ք.Երևան, 0010, Չարենցի 12-53,
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակա-շրջանի վերջի դրությամբ 30.06.2016	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված) 31.12.2015
1 Ակտիվներ			
1.1 Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	27,487,505	23,506,791
1.2 Թանկարժեք մնացորդների բանկային ստանդարտացված մուլտիպլերներ	13.1	63,695	52,343
1.3 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	2,324,800	3,751,886
1.4 Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ			
1.5 Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	15		
	16	115,088,554	110,181,548
1.6 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	9,164,403	4,411,861
1.7 Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1		4,136,760
1.8 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18		
1.9 Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	19		
1.10 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	7,017,039	6,479,390
1.11 Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11		
1.12 Կանխավճար շահութահարկի գծով	21.1	96,678	284,081
1.13 Այլ ակտիվներ	21	5,619,572	5,335,200
Ընդամենը՝ ակտիվներ		166,862,246	158,139,860
2 պարտավորություններ			
2.1 Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	10,795,027	22,255,512
2.2 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	112,223,445	104,170,724
2.3 փոխառություն	23.1	11,013,025	7,511,491
2.4 Բանկի կողմից բողոքված արժեթղթեր	24	2,429,685	
2.5 Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	25		
2.6 Վճարվելիք գումարներ	26		
2.7 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	656,629	731,041
2.8 Պահուստներ	30		
2.9 Այլ պարտավորություններ	27	935,700	762,000
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		138,053,511	135,430,768
3 Կապիտալ			
3.1 Կանոնադրական կապիտալ	28	16,438,382	14,167,947
3.2 Էմիսիոն եկամուտ		4,338,987	1,387,422
3.3 Պահուստներ՝		241,192	(70,833)
3.3.1 Գլխավոր պահուստ		426,483	421,851
3.3.2 Վերագնահատման պահուստներ		(185,291)	(492,684)
3.4 Ծրայված շահույթ (վնաս)		7,790,174	7,224,556
3.5 Կապիտալի այլ տարրեր			
Մաքր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
Փոքրամասնության բաժնեմաս			
Ընդամենը՝ կապիտալ		28,808,735	22,709,092
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		166,862,246	158,139,860

1/ Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն) Գլխավոր հաշվապահ

ՎԱՐԴԱՆ ԱԹԱՅԱՆ
ԳՈՀԱՐ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2016 թ. (առաջված/չառաջված)	14,167,947	-	14,167,947	1,387,422	421,851	-	(913,720)	-	421,036	7,224,556	-	-	22,709,092
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը													
10. Վերահաշվարկված մնացորդ													
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները բաժնետերերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	2,270,435		2,270,435	2,951,565									5,222,000
11.1. Նեղորոտներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ ստ՝													-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունը հանդիսանում էր բաժնետերերի (բաժնեմասերի, փախերի) հաշվին													-
12. Այլ համապարփակ եկամուտ													-
13. Ըստիքաբարձիներ													-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝													-
14.1. Իրական սեփական կապիտալի բարձրները դասակարգված ստանդարտ բարձրների սահմանում													-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝													877,643
15.1. Մտնամուտները վճարվող պահուստին					4,632					565,618			-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կտրուկված վնասի ծածկում					4,632					(4,632)			-
15.3. Խեղցում վնասի ծածկում													-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ գույքական ակտիվների վերադասակարգումները արժեքի աճի նվազում													-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր													877,643
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում առ 30 Հունիս 2016թ.	16,438,382	-	16,438,382	4,338,987	426,483	-	(606,327)	-	421,036	7,990,174	-	-	28,808,735

Բաժնի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signatures)

Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Բացարձակ արժեքով ներկայացված ցուցանիշներն արտահայտված են հազ. ՀՀ դրամով:

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2016	31.03.2016	31.03.2015
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	570,250	211,868	564,096
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	25,989,847	22,940,026	20,766,462
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	4.4%	3.7%	11.0%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	570,250	211,868	564,096
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	168,260,042	163,898,849	168,200,941
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.7%	0.5%	1.4%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	570,250	211,868	564,096
Գործառնական եկամուտ	5,094,566	2,607,013	2,326,042
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	11.2%	8.1%	24.3%
Գործառնական եկամուտ	5,094,566	2,607,013	2,326,042
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	168,260,042	163,898,849	168,200,941
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	6.1%	6.4%	5.6%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	168,260,042	163,898,849	168,200,941
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	25,989,847	22,940,026	20,766,462
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	6.47	7.14	8.10
Զուտ տոկոսային եկամուտ	2,653,533	1,442,548	1,560,105
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	123,736,671	120,975,277	121,349,842
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	4.3%	4.8%	5.2%
Տոկոսային եկամուտ	9,154,340	4,772,118	4,888,803
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	123,736,671	120,975,277	121,349,842
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	14.9%	15.9%	16.3%
Տոկոսային ծախսեր	6,500,807	3,329,570	3,328,698

Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	140,671,415	139,409,688	142,765,705
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	9.3%	9.6%	9.5%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	570,250	211,868	564,096
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	157,896,505	141,679,471	10,010
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	3.6	1.5	56
Սպրեդ	5.6%	6.3%	6.9%

Այսօր Յունիբանկը ներկայացված է գլխամասային գրասենյակով, 47 մասնաճյուղերով և 54 պրոմո կետերով: Բանկը սպասարկում է ավելի քան 300 հազար հաճախորդի:

2016թ.-ի երկրորդ եռամսյակում Յունիբանկը գրանցել է դրական ֆինանսական արդյունքներ գործունեության բոլոր հիմնական ուղղություններով և շարունակել է շահույթի աճը: Բանկի ակտիվները հաշվետու ժամանակահատվածում կազմել են մոտ 167 մլրդ ՀՀ դրամ, պարտավորությունները՝ 138 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկը շարունակել է ակտիվ աջակցություն ցուցաբերել ՓՄՁ-ներին և անհատ ձեռնարկատերերին՝ ձգտելով մեծացնել տնտեսության իրական հատվածի վարկավորման ծավալները:

Հավատարիմ մնալով իր վարկային քաղաքականությանը՝ Բանկը շարունակել է դիվերսիֆիկացնել իր վարկային պորտֆելը՝ մեծացնելով մանրածախ վարկերի և ՓՄՁ վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում: Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարել է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները կարճաժամկետ տեղաբաշխվել են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարել է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի գծով պլանային ցուցանիշները կատարելու նպատակով իրականացվել են ՓՄՁ վարկավորման գծով սքրինինգային մոդելի մշակում, ՓՄՁ վարկային հայտերի հաստատման ավտոմատացում, ՓՄՁ վարկավորման գծով աշխատակիցների որակավորման բարձրացում:

Վինտաժային վերլուծությունները, ստրես տեստավորումները, ներքին և արտաքին աուդիտի կողմից կատարվող ստուգումները թույլ են տալիս ժամանակին բացահայտելու և կառավարելու Բանկին բնորոշ ֆինանսական և գործառնական ռիսկերը:

2016 թվականի ապրիլին Բանկի հիմնական խոշոր բաժնետերերը՝ «Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթեդ» Ընկերությունը, ստորադաս փոխառության մարման արդյունքում, համալրեց Բանկի ընդհանուր կապիտալը 5,221,999,810 ՀՀ դրամով՝ Բանկի թվով 22.704.347 հատ լրացուցիչ բաժնետոմսերի 2-րդ թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքներով, որից 2,270,434,700 ՀՀ դրամն ուղղվեց Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի համալրմանը, իսկ

2,951,565,110 ՀՀ դրամը ձևակերպվեց որպես էմիսիոն եկամուտ: Արդյունքում Բանկի կանոնադրական կապիտալը 2016թ. ապրիլի 30-ի դրությամբ կազմում է 16,438,381,800 (տասնվեց միլիարդ չորս հարյուր երեսունութ միլիոն երեք հարյուր ութսունմեկ հազար ութ հարյուր) ՀՀ դրամ, որը ներառում է տեղաբաշխված 132,373,818 (մեկ հարյուր երեսուներկու միլիոն երեք հարյուր յոթանասուներեք հազար ութ հարյուր տասնութ) սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 (երեսուներկու միլիոն տասը հազար) հատ արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Այսօր Յունիբանկը ունիվերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: Բանկի էտրիդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը:

2016 թվականի ապրիլին Յունիբանկը հայտարարեց 8% տարեկան եկամտաբերությամբ 5 մլն դոլարի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման մասին: 2016թ.-ի հունիսի 30-ին «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը (UNIBB1) ցուցակվեցին «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՍԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ»-ում և ընդգրկվեցին պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում: Գործընթացը հնարավորություն է տալիս սկսելու պարտատոմսերի շրջանառությունը բորսայում և իրականացնել ու հասցեական և ռեպո գործարքներ:

Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը կազմում է 24 ամիս, արժեկտրոնային եկամտի վճարումն իրականացվելու է եռամսյակային պարբերականությամբ: Պարտատոմսերի մարումը կիրականացվի 08.04.2018թ.-ին:

Ռիսկերի կառավարումը Յունիբանկի կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում: Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցիալ վնասների կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների համակողմանի համակարգ: Ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակն այն է, որ Յունիբանկը կարողանա իր ռիսկերի գումարային մեծությունը պահպանել Բանկի ռազմավարական ծրագրով սահմանված ռիսկերի մակարդակի վրա և բարձրացնել Բանկի կապիտալի եկամտաբերությունը:

Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Միջազգային հաշվարկների բանկի Բանկային վերահսկողության կոմիտեի (Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտե) փաստաթղթերի, Ռիսկերի կառավարման համընդհանուր սկզբունքների (GARP), ՀՀ օրենքների և ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ռիսկերի նույնականացման, չափման և մոնիթորինգի շարունակական •գործընթացի միջոցով՝ ռիսկերի սահմանաչափերի և հսկողության այլ միջոցների

պահպանմամբ: Ռիսկերի կառավարման •ործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար, և Բանկում աշխատող յուրաքանչյուր անձ պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի համար: Բանկը խրախուսում է ռիսկերի կառավարմանն առնչվող •խտելիքների մակարդակի բարձրացմանը նպաստող մշակույթի ձևավորումը՝ մասնավորապես համապատասխան սեմինարների կազմակերպման միջոցով:

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ենթարկվում է մի շարք ֆինանսական ռիսկերի, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համադրության որոշ աստիճանի վերլուծություն, գնահատում, ստանձնում և կառավարում: Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի և շուկայական ռիսկի, ընդ որում, վերջինս ենթաբաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Բանկը ենթարկվում է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի հսկողության անկախ •ործընթացը չի ներառում բիզնեսի հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են փոփոխվող միջավայրը, տեխնոլո•իան և արդյունաբերությունը: Դրանք հսկվում են Բանկի ռազմավարական պլանավորման •ործընթացի միջոցով:

Բանկի կայունության վրա ազդեցություն են գործում էկզոգեն և էնդոգեն գործոններ, որի արդյունքում էլ Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում առաջնորդվում է ռիսկերի հետևյալ դասակարգումից.

Խումբ	Ռիսկի դաս	Ռիսկի տեսակ
Արտաքին ռիսկեր	Գործարար ռիսկեր	Շուկայական /կամ մրցակցային/ ռիսկ Իրավական ռիսկ Գործարար քաղաքականության ռիսկ Ֆինանսատնտեսական ինֆրակառուցվածք /կամ համակարգային ռիսկ/
	Արտառոց ռիսկեր	Քաղաքական ռիսկ Ֆինանսական «ճգնաժամից» վարակվելու ռիսկ Բանկային ճգնաժամի ռիսկ Այլ էկզոգեն ռիսկեր
Ներքին ռիսկեր	Գործառնական ռիսկեր	Գործարար ռազմավարության/կամ ռազմավարական/ ռիսկ Ներքին համակարգերի և գործարքների ռիսկ Տեխնոլոգիական ռիսկ Կառավարչական սխալներ և մեքենայություններ
		Հաշվեկշռի կառուցվածք Եկամուտների և ծախսերի հաշվետվության կառուցվածք Կապիտալի համարժեքություն

	Ֆինանսական ն ուսկեր	Վարկային ուսկ Իրացվելիության ուսկ Տոկոսադրույքի ուսկ Շուկայական/գնային/ ուսկ Արտարժույթային ուսկ
--	------------------------	--

Բանկը, հանդիսանալով օրենսդրորեն կառավարվող, ինչպես նաև Ֆինանսատնտեսական համակարգի մաս կազմող սուբյեկտ, կրում է արտաքին գործոններով պայմանավորված ռիսկեր:

Գործարար ուսկերը պայմանավորված են Բանկային բիզնեսի արտաքին միջավայրով, այդ թվում մակրոտնտեսական և քաղաքական գործոններով, իրավական դաշտի պայմաններով, ինչպես նաև ընդհանուր ֆինանսատնտեսական համակարգի կառուցվածքով:

- Շուկայական կամ մրցակցային ուսկը առաջանում է բանկային ծառայությունների շուկայում Բանկի մրցակիցների առավել ակտիվ գործունեությամբ, կարող է անդրադառնալ Բանկի մրցակցային առավելությունների, հաճախորդային բազայի և շահույթի վրա:

- Իրավական ուսկը առաջանում է բանկային օրենսդրության, հարկային օրենսդրության և այլ իրավական ակտերի ու կանոնակարգերի փոփոխության արդյունքում: Այդ փոփոխությունների արդյունքում Բանկը իր մրցակիցների նկատմամբ կարող է հայտնվել առավել ոչ շահեկան դիրքերում, ինչն էլ իր հերթին կարող է առաջացնել մրցակցային ուսկեր:

- Գործարար քաղաքականության ուսկերը առաջանում են գործարար միջավայրում կատարվող փոփոխությունների արդյունքում /ոչ արդար մրցակցություն, հովանավորչություն, դեմպինգ/ , ինչի հետևանքով Բանկը կարող է հայտնվել ոչ շահեկան միջավայրում:

- Ֆինանսատնտեսական ուսկերը առաջանում են ֆինանսատնտեսական համակարգի /օրինակ փոխանցումային համակարգի/ անկատար լինելու պատճառով, որի հետևանքով Բանկը կարող է հայտնվել ոչ շահեկան դիրքերում:

Արտառոց ուսկերը ներառում են բոլոր էկզոգեն տեսակի ուսկերը, որոնց ի հայտ գալը կարող են վտանգ պարունակել Բանկի գործունեության համար, կամ վատացնել նրա ֆինանսական դրությունը ու կապիտալը:

- Քաղաքական ուսկերը ի հայտ են գալիս, երբ Բանկը ցանկանում է միջոցներ տեղաբաշխել կամ ներգրավել այլ երկրներում, սակայն հաշվի չի առնում տվյալ երկրի օրենսդրությունը, քաղաքական իրավիճակը և այլն, որի արդյունքում Բանկը հնարավոր է կրի ֆինանսական կորուստներ:

- Ֆինանսական ճգնաժամից «վարակվելու» ուսկը ի հայտ է գալիս համաշխարհային, ռեգիոնալ կամ տվյալ երկրում առկա ֆինանսական ճգնաժամի արդյունքում, որի արդյունքում Բանկի մոտ կառաջանան վարկային, իրացվելիության, շուկայական/գնային/ ուսկեր, ինչը բացասաբար կանդրադառնա Բանկի ֆինանսական դրության վրա:

- Բանկային ճգնաժամի ուսկը առաջանում է, երբ համակարգի մեկ կամ երկու բանկ հայտնվում են սնանկացման եզրին, որի արդյունքում կորում է հավատը Բանկային համակարգի նկատմամբ, և Բանկերի մոտ անխուսափելիորեն առաջանալու է իրացվելիության և շուկայական ուսկեր:

- Այլ էկզոգեն ռիսկերը հիմնականում առաջանում են ֆորս մաժորային իրավիճակներում՝ պատերազմ, երկրաշարժ, հեղափոխություն և այլն:

Ներքին գործոններով պայմանավորված ռիսկերն առաջանում են հիմնականում ներքին պրոցեսների, համակարգերի անկատարության, աշխատակիցների սխալների կամ որակավորման ցածր մակարդակի, ակտիվների և պասիվների սխալ կառավարման և այլ ներքին գործոնների պատճառով:

Գործառնական ռիսկերը կախված են Բանկի ընդհանուր ռազմավարությունից, Բանկի կառուցվածքից, ներքին համակարգերի /ներառյալ համակարգչային և այլ տեխնոլոգիաները/ ֆունկցիոնալությունից, Բանկի քաղաքականության և ընթացակարգերի համաձայնեցվածությունից, կառավարման սխալներից և մեքենայություններից խուսափելուն ուղղված միջոցառումներից:

- Ռազմավարական ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկն ընտրում է ոչ իրատեսական ռազմավարություն, որը համահունչ չէ Բանկային ծառայությունների շուկայում գործող իրավիճակին ու կանոններին, հստակ սահմանումներ տրված չեն, հստակ նպատակներ նշված չեն:

- Ներքին համակարգերի և գործարքների ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկում հստակ սահմանված չեն լինում աշխատողների պարտականությունները, պատասխանատվությունները, հստակ չեն լինում գործողությունների ընթացակարգերը, որոնց արդյունքում էլ առաջանում է ֆինանսական կորուստների ռիսկ:

- Տեխնոլոգիական ռիսկերն առաջանում են տեխնոլոգիական միջոցների անկատար, ոչ ժամանակակից և գործարքներ կատարելու համար ոչ պիտանի լինելուց, ինչը Բանկին կարող է նյութական վնասներ հասցնել:

- Կառավարչական սխալների և մեքենայությունների ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկում առկա չէ կառավարման արդյունավետ կոլեգիալ համակարգ, համապատասխան հանձնաժողովներ, կոմիտեներ, ներքին հսկողության համակարգ, որի արդյունքում Բանկը կարող է ֆինանսական վնասներ կրել:

Ֆինանսական ռիսկերը Բանկի հիմնական գործունեության ընթացքում առաջացող ռիսկերն են, որոնք վերաբերվում են զուտ բանկային գործունեությանը:

- Հաշվեկշռի կառուցվածք՝ ռազմավարական ծրագրով նախատեսված սխալ հաշվեկշիռը կամ գործունեության ընթացքում ոչ համարժեք հաշվեկշիռ ունենալը, ակտիվների և պասիվների կառավարումը կարող են հանգեցնել ֆինանսական կորուստների,

- Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ Գնագոյացման ոչ ճիշտ քաղաքականությունը, սպասվելիք եկամուտների ոչ ճիշտ կանխատեսումը, բյուջետային ծախսերի կառավարման ոչ ճիշտ քաղաքականությունը, հարկային ոչ ճիշտ քաղաքականությունը կարող են հանգեցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը,

- Վարկային ռիսկը փոխառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացումն է, որի հետևանքով անհնար է դառնում պարտավորությունների կատարումը և առաջանում է վարկը չվերադարձնելու ռիսկ,

- Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկը չի կարողանում կատարել իր պարտավորությունները հաճախորդների, կոնտրագենտների նկատմամբ, առանց վատթարացնելու իր ֆինանսական վիճակը

- Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է ֆինանսական շուկաներում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններից,

- Շուկայական /զնային/ ռիսկն առաջանում է ֆինանսական շուկայում ֆինանսական գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխություններից,

- Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է արտարժույթների փոխարժեքների անբարենպաստ փոփոխություններից:

Ռիսկերի տարբեր տեսակների կառավարման համար Բանկը կարող է օգտագործել հետևյալ գործիքակազմը.

- Մոնիտորինգ
- Ռիսկերի միաձուլում
- Ռիսկերի վերաբաշխում
- Սահմանափակումներ
- Հեջավորում
- Դիվերսիֆիկացում
- Սցենարների վերլուծություն /ստրես տեստեր/

Որպես ռիսկերի կառավարման գործիք մոնիտորինգը ենթադրում է ռիսկի մեծության հաշվարկ, ժամանակի ընթացքում նրա դինամիկան և փոփոխության պատճառները: Մոնիտորինգը նախորդում է մյուս բոլոր գործիքների օգտագործմանը, թույլ է տալիս մշակել ինֆորմացիայի հավաքագրման տեխնոլոգիաներ, հաշվել ռիսկի մեծությունը, կատարել նրա դինամիկայի վերլուծությունը, ինչպես նաև պատրաստել համապատասխան հաշվետվություններ: Մոնիտորինգը իրականացվում է պարբերաբար:

Ռիսկի միաձուլումը մի մեթոդ է, որն ուղղված ռիսկի նվազեցմանը, և որի հետևանքով չնախատեսված վնասները փոխարինվում են հարաբերականորեն ոչ մեծ հաստատուն ծախսերով:

Ռիսկի վերաբաշխումը մի մեթոդ է, որի դեպքում հավանական վնասի ռիսկը բաշխվում է մասնակիցների մոտ այնպես, յուրաքանչյուրի կրած վնասները լինեն հարաբերականորեն ոչ մեծ:

Գործարքների սահմանափակման մեթոդը ենթադրում է կիրառել սահմանափակումներ ռիսկերի մեծության վրա, ինչպես նաև հետագայում հսկողություն իրականացնել դրանց կատարման վրա: Սահմանափակման մեծությունը ցույց է տալիս Բանկի պատրաստակամությունը առանձին ռիսկ կրելու հարցում, սակայն համապատասխան բիզնես-կառուցվածքի վրա ավելորդ ռիսկ չզցելու պայմանով: Սահմանափակման մեթոդը կիրառելուց առաջ պետք է մանրամասն մշակել ստրատեգիական փաստաթղթեր / օպերատիվ ծրագրեր, իրավական ակտեր, կարգեր/, որտեղ պետք է հստակ նշված լինի ռիսկի թույլատրելի սահմանը բանկային գործունեության յուրաքանչյուր բիզնես-ուղղության վերաբերյալ, ինչպես նաև հստակ վերաբաշխել աշխատակիցների գործառույթներն ու պատասխանատվությունը: Սահմանափակումների չափի վերանայումներ տեղի են ունենում պարբերաբար, ինչպես նաև հատուկ դեպքերում /հարկ եղած դեպքում/: Սահմանափակումներ պետք է կիրառվեն Վարկային տնօրինության, շուկայի սեզմենտների, կոնտրագենտների վրա:

Հեջավորումը ենթադրում է գրավել հակառակ դիրք արդեն իսկ գործող դիրքին /օրինակ՝ արտարժույթային/, պայմանով, որ այդ համապատասխան ֆինանսական գործիքների միջև գոյություն ունի հստակ կոռելյացիա: Հեջավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի նոր առաջացող ռիսկերը:

Դիվերսիֆիկացիան ենթադրում է ակտիվների այնպիսի պորտֆելի ստեղծում, որոնց գծով եկամուտները թույլ են փոխազդում միմյանց վրա:

Սցենարների վերլուծությունը /ստրես տեստեր կամ մոդելավորում/ Բանկի կողմից
օգտագործվում է ներկա իրավիճակի հետագա զարգացումը կանխատեսելու համար:
Սցենարների վերլուծության ընթացքում մշակվում են հակաքայլեր՝ արտաքին պայմանների
աննպաստ փոփոխությունների դեպքում Բանկի վնասները նվազագույնի հասցնելու համար: